

सभाका आदरणीय उपाध्यक्ष ज्यू

उपस्थित गाउँसभाका सदस्यज्यूहरू, सहयोगी कर्मचारी मित्रहरू, यस सभामा उपस्थित सम्पूर्ण महानुभावहरू, नेपालको संविधानको अनुसूची ८ मा स्थानीय सरकारलाई प्रदान गरिएको एकल अधिकार, संघीय सरकार, प्रदेश सरकार र स्थानीय सरकारको साझा अधिकार अनुसूची ९ मा रहेका अधिकार तथा स्थानीय सरकार संचालन ऐनको प्रयोग गर्दै गाउँपालिकाले विगतका वर्षहरूमा हासिल गरेका महत्त्वपूर्ण उपलब्धिको जगमा तयार गरिएको आगामी आर्थिक वर्ष २०७९।०८० को नीति तथा कार्यक्रम यस सम्मानित सभा समक्ष प्रस्तुत गर्न चाहन्छु ।

सोच, लक्ष्य, उद्देश्य, रणनीति र क्षेत्रगत प्रमुख नीतिहरू

सोच:

“पूर्वाधार, कृषि र पर्यटन हाम्रो धन, सम्मृद्ध मकालु गाउँपालिकाको पहिचान”

लक्ष्य:

पूर्वाधार विकास, पर्यटन प्रवर्द्धन र कृषि क्षेत्रको व्यवसायीकतामा जोड दिई स्वरोजगार र उद्यमशिलताको माध्यमबाट समृद्ध समाजको निर्माण गर्ने ।

उद्देश्य:

पूर्वाधार विकासको माध्यमबाट पर्यटन प्रवर्द्धन गर्दै पर्यटनलाई स्थानीय जनताको आयश्रोतको मुख्य आधारको रूपमा विकास गरी कृषि, शिक्षा, स्वास्थ्य क्षेत्रलाई अक्वल बनाई मानवीय क्षमता विकासको माध्यमबाट सम्मृद्ध, समुन्नत, स्वास्थ्य, सभ्य र सुशासनयुक्त समाजको निर्माण गर्ने ।

क्षेत्रगत प्रमुख नीतिहरू:

यस गाउँपालिकाको आगामी आर्थिक वर्ष २०७९।०८०

१. स्वास्थ्य कार्यक्रम:

- आ.व. २०७९।०८० मा मकालु गाउँपालिकाले स्वास्थ्य क्षेत्रमा उच्च प्राथमिकतामा राखी बजेट विनियोजन गरिनेछ ।
- यस मकालु गाउँपालिकाभित्रको जेष्ठ नागरीक, विपन्न र फरक क्षमता (अपाङ्ग) भएका नागरीकहरूलाई स्वास्थ्य विमा निशुल्क गराइनेछ । स्वास्थ्य सेवा प्रवाहलाई नागरिकको घर दैलो सम्म पुऱ्याउने भन्ने मान्यताका साथ स्वास्थ्य स्वयम सेविकालाई प्रोत्साहन भत्ता उपलब्ध गराइने छ ।
- प्रत्येक वडामा गर्भवती महिलाहरूलाई प्रसुती सेवामा आउदा प्रसुती प्रतिकालय कक्षको प्रवन्ध मिलाइनेछ । यस वर्ष पावाखोला स्वास्थ्य चौकी र याफु स्वास्थ्य चौकीमा सेवा सुरुवात गरिनेछ ।
- नुम प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रमा चिकित्सक सहितको स्वास्थ्य सेवा विमा कार्यन्वयनमा ल्याइनेछ ।
- यस मकालु गाउँपालिकामा स्वास्थ्य सेवाको पहुच कम भएको क्षेत्रलाई विशेष प्राथमिकतामा राखी सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई स्थापना गरीनेछ । यस वर्ष मकालु गाउँपालिका वडा नं. ५ सवाङ, मकालु गा.पा. वडा नं. ४ चसुवाटार, मकालु गा.पा. वडा नं. २ लिम्दुम्सा, मकालु गा.पा वडा नं. २ नुर्वुगाउँमा सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई व्यवस्थापन गरिनेछ ।
- गाउँपालिका अन्तर्गतका स्वास्थ्य संस्थाहरूमा प्रत्येक महिना खोप क्लिनिक र गाउँ घर क्लिनिक संचालनलाई निरन्तरता दिन आवश्यक व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- स्वास्थ्य जिवन विकासको आधार भन्ने मुल मान्यताको साथ आगामी आर्थिक वर्ष जेष्ठ नागरिकको लागि घरदैलो उपचार तथा दिर्घ रोगीलाई निशुल्क औषधी वितरण कार्यक्रमलाई अगाडी बढाइने छ ।
- महिला तथा बालबालिकाको लागि विशेष प्रकारका योजनाहरू तयार गरी लागू गरिने छ ।
- यस पालिका भित्रका सम्पुर्ण गर्भवति महिलाहरूलाई निशुल्क गर्भजाचँ तथा स्वास्थ्य परीक्षणको व्यवस्था मिलाइनेछ ।

- प्रत्येक स्वास्थ्य संस्थालाई समयअनुकूल औजार उपकरणको व्यवस्था साथै कर्मचारीहरूलाई आवश्यकताको आधारमा क्षमता अभिवृद्धि तालिमको व्यवस्था मिलाईनेछ
- पालिकाका सम्पूर्ण सुत्केरी आमाहरूको लागि “सुत्केरी आमा भेटघाट कार्यक्रम” अन्तर्गत रू ५०००।- प्रदान गर्ने कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- मकालु गाउँपालिका नुम प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रमा फार्मसी संचालनमा ल्याइनेछ साथै यसलाई वार्षिक रूपमा आवश्यकताको आधारमा अन्य वडाहरूमा समेत सेवाक्षेत्र विस्तारमा ल्याइनेछ ।
- मकालु गाउँपालिका अन्तर्गत रहनुहुने सम्पूर्ण दलित समुदायहरूलाई निशुल्क स्वास्थ्य विमा उपलब्ध गराइनेछ ।
- मकालु गाउँपालिका अन्तर्गत रहेका विद्यालयहरूमा साथै सबै वडाहरूमा आखा स्वास्थ्य जाचँ शिविर संचालन गरीनेछ ।

२. आर्थिक विकास:

२.१ कृषि तथा पशु प्रवर्धन कार्यक्रम

- कृषकहरूको आर्थिक अवस्थालाई मजबुद बनाउन कृषि धनको रूपमा रहेका पशु जन्य उत्पादन वृद्धि गर्न पशु औषधी खरिद, पशु स्याहार सम्बन्धि कार्यक्रमलाई अगाडी बढाइनेछ ।
- गाउँपालिका भित्र रहेका कृषकहरूलाई विउ मल आधुनिक सामग्री समेत अनुदानमा उपलब्ध गराइनेछ ।
- पशु स्वास्थ्य शिविर तथा प्रस्तावमा आधारित कृषक अनुदान कार्यक्रम अगाडी बढाइने छ ।
- कृषि क्षेत्रको विकासको लागि एक वडा एक उत्पादन टनेल व्यवस्थापन कृषि तालिम तथा आकस्मिक बालि सेवा संरक्षण जस्ता कार्यक्रमहरू अगाडी बढाइने छ ।
- कृषिमा सहकारी समुह साथै व्यक्तीगत फर्मको सहभागीता बढाई अनुदान कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- मकालु गाउँपालिकाको जनताको आर्थिक अवस्थामा सुधार ल्याउने कृषि उपज अलैची खेतीलाई प्रवर्दीकरण गर्न आर्थिक वर्ष २०७९/०८० मा अलैची ग्रेडिड तथा प्याकेजीड कार्यको सुभारम्भ गरिनेछ ।
- मकालु वासीको आर्थिक रूपान्तरणका लागि अल्लो प्रसोधन तथा सिन्के धुप निर्माण लगायतका कार्यक्रमहरू अगाडि बढाइने छ । यस बाट मकालु गाउँपालिकामा रोजगारीका नयाँ अवसरहरू सिर्जना हुने विश्वास लिइएको छ ।

२.२.रोजगार तर्फ:

- गाउँपालिका तथा वडा स्तरबाट छनौट भएका ५ लाख देखि २५ लाख सम्मका श्रमप्रधान योजनाहरूको निर्माण कार्यमा यस गाउँपालिकाको रोजगार सेवा केन्द्रमा सूचिकृत बेरोजगारहरूलाई पहिलो प्राथमिकता दिइनेछ ।
- संघ तथा प्रदेशले ल्याएको रोजगारमूलक कार्यक्रममा अपनत्व कायम गर्दै रोजगारीका क्षेत्र विस्तार गरिनेछ ।
- दक्ष तथा सक्षम जनशक्तिको विकास गरी आन्तरिक रोजगारीको प्रवर्दन गर्न आवश्यक सिपमूलक तालिमको पहिचान गरि बेरोजगार व्यक्तिलाई तालिम दिई स्वरोजगार बन्न उत्प्रेरित गरिनेछ ।
- आन्तरिक रोजगारी सिर्जना गर्न सरोकारवाला निकाय र निजि क्षेत्रसँग सहकारी र समन्वयमा जोड दिइनेछ ।
- युवा तथा शैक्षिक बेरोजगारलाई प्राथमिकतामा राखी स्वरोजगारमूलक कार्यमा संगलग्न स्थानीय युवा उद्दमीहरूलाई प्रोत्साहित गरिनेछ ।
- श्रम सम्बन्धलाई प्राथमिकता दिदै सार्वजनिक पुर्वाधार निर्माण, कृषि, व्यवसायिक, उद्योग, वित्तीय क्षेत्रबाट रोजगारीको सिर्जना गरिनेछ ।
- रोजगार सेवा केन्द्रको संचालन तथा व्यवस्थापनमा थप प्रभावकारी बनाइने छ ।
- युवा रोजगारीका लागि रूपान्तरण पहल आयोजना तथा कामका लागि पारिश्रमिकमा आधारित सामुदायिक आयोजनालाई थप सशक्त रूपमा कार्यान्वयन गरिनेछ ।

- वैदेशिक रोजगारिवाट फर्केका रोजगारी गुमाएका युवाहरूको सिप र क्षमताको भरपुर उपयोग गरि रोजगारी र विकाश दुबैलाई महत्वका साथ कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- कुनै पनि काम ठुलो या सानो हुदैन भन्ने भावनाको जागृत गराई कामको सम्मान गर्ने परिपाटीको निर्माण गर्दै स्वरोजगार उन्मुख जिवनशैली, उपर्युक्त पारिश्रमिक र सामाजिक संरक्षण सहितको थप व्यवस्थापन मकालु गाउँपालिकाको नीति हुनेछ ।
- प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमका आयोजना तथा पालिका स्तरीय आयोजनामा यस गाउँपालिकाको रोजगार सेवाकेन्द्रबाट खटाईएका लाभग्राहीहरूलाई कार्यस्थलमा भएको दुर्घटनामा परेका श्रमिकहरूलाई कुनै पनि किसिमको चोटपटक लागेमा तत्काल उपचारका लागि “गाउँपालिका उपचार कार्यक्रम व्यवस्थापन कोषको” स्थापना गरिनेछ ।
- मकालु गाउँपालिकालाई बेरोजगार मुक्त गाउँपालिका बनाउन पहलकदमी चालिनेछ ।
- रोजगार कार्यक्रमलाई प्रभावकारी बनाउन रोजगार सेवा केन्द्रको लागि सवारी साधनको व्यवस्था गरी कार्यक्रम प्रभावकारी बनाउन थप पहल गरिनेछ ।

३. भौतिक पूर्वाधार तथा संरचनात्मक विकास तर्फ:

- मकालु गाउँपालिका क्षेत्रमा सडक निर्माण गर्दा सडकको अधिकार क्षेत्र कायम गरेर मात्र सडक निर्माणमा जोड दिइनेछ र विपेश गरी ट्यक ओपन भइसकेको बाटोहरूलाई बढ्दै महिना सञ्चालनमा अनउने गरी आवश्यक बजेटको व्यवस्थापन गरी निर्माण कार्य अगाडी बडाउन जोड दिइनेछ ।
- गाउँ क्षेत्रमा रहेका सडकहरूको नामाकरण तथा Right of Way निर्धारण गर्ने गरी सडक मापदण्ड गुरुयोजना बनाइ कार्यान्वयनमा ल्याईनेछ ।
- प्राकृतिक प्रकोपबाट हुने सम्भावित दुर्घटनाबाट आम मकालुवासिको सुरक्षाको लागि शहरी विकास मन्त्रालयबाट जारी राष्ट्रिय भवन संहिता एवम् भवन निर्माण मापदण्ड र संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालयबाट जारी वस्ती विकास शहरी योजना तथा भवन निर्माण सम्बन्धि आधारभूत मार्गदर्शन २०७२ लाई लागू गरिनेछ ।
- डि.पि.आर. गरिएका सम्पूर्ण योजनाहरूलाई बजेटमा यसै वर्ष देखि निरन्तरता दिइनेछ । साथै बहुवर्षिय योजनामा राखिनेछ ।
- गाउँपालिकाको प्रशासकीय भवन निर्माणको लागि संघीय सरकारसँग आवश्यक बजेट माग गरिनेछ ।
- विद्युत नपुगेका टोल वस्तीहरूमा विद्युत प्राधिकरणसँग समन्वय गरी सवै टोलमा केन्द्रीय विद्युत प्रसारण लाइन मार्फत उज्यालो मकालु गाउँपालिकाको अवधारणा कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- वडा स्तरमा वडाभेला मार्फत छनौट भई आएका योजनाहरूलाई सामान्य प्राविधिक सुपरिवेक्षण General Technical Supervision तथा उपलब्ध श्रोत साधनको अधिकतम प्रयोग एवम् उपयोगिताको सिद्धान्तको आधारमा प्राथमिकिकरण गरी कार्यान्वयन गरिने छ ।
- गाउँ क्षेत्रको भूउपयोग योजना र गाउँको समग्र विकासको लागि बृहत गाउँ विकास योजना Comprehensive Town Development Plan निर्माण गर्ने कार्य अगाडिबढाईनेछ ।
- प्रत्येक वडा कार्यालयमा सडकको पहुँच सुनिश्चित हुनेगरी विस्तृत अध्ययन तथा लागत अनुमान तयार गरी नेपाल सरकार तथा दातृ निकायसँग सडक निर्माणका लागी योजना माग गरिनेछ ।
- खानेपानीको समस्या भएको यस गाउँपालिकाका सवै वडा तथा गाउँहरूमा खानेपानीको लागी विभिन्न साना तथा ठुला योजनाहरू बनाइ लागू गरिने छ ।
- खानेपानीको योजना निर्माण गर्दा एक घर एक धाराको अवधारण अवलम्बन गरी कार्यन्वयनमा ल्याउनको लागि जोड दिइनेछ ।
- यस गाउँपालिका क्षेत्रमा रहेका विशेष ठाउँ तथा ठुला खोलाहरूमा Motarable पुलको डि.पि.आर.गरी गरी उक्त योजनाको निर्माणको लागि संघीय सरकारसँग बजेट माग गरिनेछ ।
- भौतिक पूर्वाधार विकासका योजनाहरूलाई बालमैत्री तथा अपाङ्गमैत्री बनाउनमा जोड दिइनेछ ।

- यस गाउँपालिकामा सञ्चालन हुने सम्पूर्ण योजनाहरूलाई दिगो विकासका लक्ष्यहरू स्थानीकरण सम्बन्धी निति बनाई कार्यन्वयन गर्न जोड दिइनेछ ।
- भञ्ज्याङबाट माडिसमा जोड्ने सुरुङ्ग मार्गको अध्ययन छलफल यसै वर्षबाट अगाडी बढाइने छ । सो बहु आयमिक मार्गको **DPR** तयार गर्न आवश्यक बजेटको व्यवस्थापन गरिनेछ । उक्त क्षेत्रको विकासको लागि सम्बन्ध कायम गर्न छिमेकी पालिकासँग समन्वय र सहकार्य गरिनेछ ।
- मकालु गा.पा. को केन्द्रको रूपमा रहेको नुम बजारको ढलान कार्य आगामी आर्थिक वर्ष २०७९/०८० मा सम्पन्न गरिनेछ । गाउँपालिका भित्रको अन्य महत्वपूर्ण सडकहरूको स्तर उन्नतीलाई अगाडी बढाइने छ । मकालु गा.पा. को पर्यटकीय आकर्षणको केन्द्रको रूपमा रहेको मकालु हिमाल, शिवधारा लगायत सबै वडाका महत्वपूर्ण स्थानहरू झल्कने गरि मकालु गाउँपालिकाको केन्द्र नुम बजारमा पार्क निर्माण यसै आ.व. २०७९/०८० मा सम्पन्न गरिनेछ ।

४. संस्कृती तथा पर्यटन प्रवर्द्धन

- मकालु गाउँपालिकाको विभिन्न साँस्कृतिक तथा धार्मिक पर्यटकीय क्षेत्रको पहिचान गरी मकालु गाउँपालिकालाई साँस्कृतिक तथा अन्य पर्यटकीय क्षेत्रको रूपमा विकास गरिनेछ ।
- ऐतिहासिक हेदाङना गढी संरक्षणको आवश्यक व्यवस्था मिलाइने छ । उक्त गढीको अध्ययनको लागि आगामी आर्थिक वर्ष अध्ययन तथा दस्तावेजिकरण सम्बन्धी कार्यक्रम अगाडी बढाइने छ ।
- शिवधारा पर्यटन क्षेत्रको विकासको लागि आगामी आर्थिक वर्षमा एक गुरुर्योजना निर्माणको लागि गाउँपालिकाले पहल गर्नेछ ।
- मकालु गाउँपालिकाका अन्य साँस्कृतिक, धार्मिक तथा पर्यटकिय स्थानको पहिचान गरी आन्तरीक तथा वाह्य पर्यटनमा जोड दिनेछ ।
- मकालु गाउँपालिका क्षेत्र भित्र रहेका सार्वजनिक मठ, मन्दिर, गुम्बा, पाटी, पौवा, चर्च, प्राचिन स्मारक, ताल, तलैया, पोखरी, पार्क, पर्ती जग्गा, सार्वजनिक जग्गा, खेलकुद मैदान, देवालय तथा सार्वजनिक सम्पत्तिहरूको अभिलेख राखी ती सम्पत्तिहरूको स्वामित्व गाउँपालिकामा ल्याई संरक्षण गर्ने नीति तथा कार्यविधि बनाउन कार्यक्रम अवलम्बन गरिनेछ ।

५. जनशक्ति विकास र प्रशासन सुधार तर्फः

- कार्य विवरण तयार गरी व्यक्तिगत तथा शाखागत रूपमा सूचकमा आधारित कार्य सम्पादन सम्झौता गरिनेछ र यसको नतिजालाई दण्ड र पुरस्कार प्रणालीसँग आबद्ध गरिनेछ ।
- गाउँपालिका भित्रहुने जुनसुकै भ्रष्टचारजन्य क्रियाकलापमा शुन्य शहनशीलताको नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- कार्य सम्पादन संझौताको आधारमा उत्कृष्ट काम गर्ने कर्मचारीलाई पुरस्कार एवम् सम्मान गरिनेछ ।
- कर्मचारीहरूको सीप तथा क्षमता अभिवृद्धि गर्न तालिम तथा सिप विकासमा जोड दिईनेछ ।

६. ज्येष्ठ नागरिक, महिला बालबालिका तथा अपाङ्गा सम्बन्धी व्यवस्था

- ज्येष्ठ नागरिक सम्मान कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइने छ ।
- बाल विवाह अन्त्य गर्न बाल विवाह सम्बन्धी जनचेतना मुलक कार्यक्रम संचालन गरिने छ
- महिला समुह तथा महिला समुह लाई बचत तथा ऋण संचालन कार्यक्रमलाई अगाडी बढाइने छ ।
- दर्ता भएका महिला समुहलाई संचालन गर्नका लागि जनचेतना कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

- अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूलाई जीविकोपार्जन हुने किसिमको विभिन्न सिपमुलक तालिम तथा कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- सबै विपन्न दिदि बहिनीहरूलाई आफुमा अन्तरनिहित क्षमताको उजागर गर्ने , अर्काको कुरा सहि वा गलत के छ छुट्याउन सक्ने र विभिन्न परिस्थितीमा आफै निर्णय लिनका लागि आत्मविश्वास बढाउने कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

७. मर्मत संभार सम्बन्धी व्यवस्था

- सम्पन्न सबै प्रकारका पूर्वाधार विकासका आयोजनाहरूको लगत खडा गरी अभिलेख राखिने व्यवस्थालाई प्रभावकारी बनाईनेछ ।
- मर्मत संभार कोषमा कुल विकास अनुदानको कम्तीमा २% रकम राखी सो कोषबाट योजना बनाई योजनाहरू तथा गाउँपालिकाबाट निर्मित विभिन्न भौतिक संरचनाहरूको मर्मत सम्भार कार्य अगाडि बढाईनेछ ।

८. आयोजना संचालनमा पारदर्शिता

- सबै किसिमका आयोजना तथा कार्यक्रमहरू सम्पन्न भए पछि फरफारक गर्नु पूर्व सार्वजनिक परीक्षण कार्यविधि, २०६७ अनुसार सार्वजनिक परीक्षण गराउनु पर्ने व्यवस्थालाई थप प्रभावकारी बनाईनेछ ।
- आयोजनाहरूको आयोजना स्थलमा सूचनापाटी राख्ने व्यवस्थालाई कडाईका साथ पालना गराईनेछ ।
- गाउँपालिकाबाट संचालन भईरहेको तथा सम्पन्न भईसकेको आयोजनाहरूलाई वेबसाईट तथा अन्य सामाजिक सञ्जाल मार्फत सार्वजनिक गरी सूचनाको हकलाई प्रवर्द्धन गरिनेछ ।

९. अनुगमन एवं मूल्यांकन

- स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ मा व्यवस्था भएको गाउँस्तरीय सुपरिवेक्षण तथा अनुगमन समितिलाई क्रियाशिल गरी गाउँपालिकाद्वारा सञ्चालित योजना, सेवाप्रवाह, सामाजिकसुरक्षा भत्ता वितरणका बिषयमा प्रभावकारी रूपमा नियमित अनुगमन गरिनेछ ।
- अनुगमन तथा मूल्याङ्कनबाट प्राप्त सुझावलाई आगामी योजना छनौट, सञ्चालन तथा व्यवस्थापनमा पृष्ठपोषणको रूपमा ग्रहण गरी कार्यान्वयनमा ल्याईनेछ ।

१०. शिक्षा तथा खेलकुद तर्फ:

- आधारभूत तथा माध्यमिक विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तर अभिवृद्धिका लागि शैक्षिक जनशक्ति पालिकाले अनुदानमा करार शिक्षकको व्यवस्थापन गरिनेछ ।
- मकालु गाउँपालिकाको शिक्षामा थप हैसला प्रदान गर्ने हैसियतले पालिकाभित्रका विद्यालय अभिभावकहरूमा जनचेतना फैलाउदै अभिभावक शिक्षा कार्यक्रम गरिनेछ ।
- गाउँ शिक्षा समिति मार्फत विद्यालय अनुगमन तथा निरिक्षण गरी थप शैक्षिक सुधारका लागि सहयोग र सचेत गराइनेछ ।
- राष्ट्रिय शैक्षिक नितिका सकारात्मक पक्षलाई अङ्गल्दै गाउँ पालिका स्तरीय शैक्षिक निति बनाइ कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- आधारभूत तह कक्षा ८ को परीक्षालाई पालिका स्तरीय मर्यादित र आधुनिक ढंगबाट सञ्चालन तथा व्यवस्थापन गरिनेछ । यसै परीक्षामा मूल प्रमाण पत्रमा जि पी ए को ग्रेड वृद्धि गर्न चाहेमा परीक्षार्थीहरूलाई मौका परीक्षाको अवसर प्रदान गरिनेछ ।
-

- विद्यालय प्रतिभा पहिचान कार्यक्रम कक्षा १-५, ६-८ र ९-१२ कक्षाका विद्यार्थीहरूको प्रतिभा उजागर गरी थप प्रोत्साहन गर्न वाल आकर्षक कार्यक्रमहरू अघि वढाउनेछ ।
- विद्यालयमा शिक्षा शिकाइ तथा प्रशासनिक र विभिन्न तथ्याडकहरूको निरन्तर अध्यावधिक गर्न विद्यालयका प्र अ तथा शिक्षकहरूलाई IEMIS ईमिज तथा कम्प्युटर तालिम सञ्चालन गराइनेछ ।
- पालिकामा एक प्राविधिक शिक्षा सञ्चालनका लागि निति तथा कार्यक्रमहरू बनाइ अगाडी वढाइने छ ।
- विद्यार्थीहरूको चौतर्फी विकासका लागि खेलकुद अपरिहार्य भएकोले विद्यालयको तह अनुसार विभिन्न खेलकुद विधामा शिक्षकहरूलाई खेल सम्बन्धि विशेष प्रशिक्षण गरी बालबालिकाहरूलाई खेलकुद प्रतियोगिता गरिनेछ ।
- युवा पुस्ताहरूलाई खेलकुदको विभिन्न विधामा विकास अभ्यास गराउनका लागि योग्य तथा दक्ष प्रशिक्षकहरूबाट तालिम दिइनेछ । साथै उनीहरूलाई माथिल्लो तहमा प्रतिस्पर्धामा सहभागी गराइनेछ ।
- अंग्रेजी माध्यमबाट पठनपाठन गर्न चाहने विद्यालयहरूलाई पालिकाको निति नियम अनुसार सञ्चालन गर्न अनुमति प्रदान गरिनेछ ।
- मातृभाषाद्वारा स्थानीय पाठ्यक्रम सञ्चालन गर्न चाहने विद्यालयहरूलाई पालिकाको निति नियमानुसार सञ्चालन गर्न अनुमति प्रदान गरिनेछ ।
- वडागत नमुना विद्यालयहरू बनाउनका लागि शिक्षक तालिम अभिभावक शिक्षा नेतृत्व विकास तालिम भौतिक पूर्वाधार निर्माण र व्यवस्थापनमा जोड दिइनेछ ।
- समय सापेक्ष शिक्षा विकासको आधार भन्ने मुल मान्यताको साथ आगामी आर्थिक वर्ष मकालु गाउँपालिकामा स्थानीय पाठ्य सामाग्री निर्माण गरिने छ । गाउँशिक्षा योजना निर्माण कार्यलाई आगामी आर्थिक वर्ष सुरु गरिने छ साथै अभिभावक शिक्षामा विशेष जोड दिइने छ ।
- शिक्षकहरूको क्षमता अभिवृद्धिको लागि तालिमको व्यवस्था गरिने छ ।
- पालिका स्तरीय खेलकुद समितिको निर्माण गरी “स्वास्थ्यको लागि खेल, शिक्षाको लागि खेल” भन्ने नाराको साथ खेल प्रेमी युवाहरूको लागि प्रशिक्षण केन्द्र स्थापना गरी बजेटको व्यवस्था गरिनेछ ।
- मकालु गाउँपालिकाभित्र अंग्रेजी, गणीत, विज्ञान र कम्प्युटर शिक्षक नभएका विद्यालयहरूमा आवश्यक शिक्षक व्यवस्थापन गरिदै लगिनेछ ।
- मकालु गाउँपालिकामा बालशिक्षिका नभएका विद्यालयमा आवश्यकताका आधारमा बालशिक्षिकाहरूको व्यवस्थापन गरिदै लगिनेछ ।
- मकालु गाउँपालिका स्थित विद्यालयहरूमा कार्यरत शिक्षक तथा अन्य कर्मचारीहरूको न्युन वेतनको अवस्थालाई सम्बोधन गरिदै लगिनेछ ।

११. सूचना तथा सञ्चार सम्बन्धि:

- आगामी आर्थिक वर्ष सामाजिक सुरक्षा तथा व्यक्तिगत घटना दर्ता लाई नागरिकको पहुचमा पुऱ्याउन वडा कार्यालय मार्फत संचालन हुने आवश्यक व्यवस्था मिलाइने छ ।
- नागरिकको सुचनामा पहुच पुऱ्याउन पालिकाले संचालन गर्न कार्यक्रमहरूलाई स्थानिय रेडियोको माध्यमबाट नागरिकलाई सु-सुचित गरिनेछ ।
- कार्यपालिकामा हुने कार्यक्रमहरूलाई डिजिटाइजेशन गरिने छ । वडा कार्यालयमा हुने सेवा प्रवाहलाई क्रमश डिजिटाइजेशन मार्फत संचालन हुने आवश्यक व्यवस्था गरिने छ ।
- स्थानीय सरकारको प्रमुख दायित्वको रूपमा रहेको जनता सुरक्षा कार्यक्रमलाई सफल बनाउन नुम बजारमा हुने चट्याड जन्य विपतको व्यवस्थापन गर्न आगामी आर्थिक वर्ष मकालु गा.पा. मा चट्याडबाट सुरक्षा गर्न डिभाइस राख्ने कार्यको सुभारम्भ गरिने छ । यसले नुम बजार तथा सो को नजिक रहेका क्षेत्रका जनतालाई सुरक्षित

बनाउने विश्वास लिइएको छ । आगामी वर्षहरूमा यस कार्यक्रमलाई गा.पा. का अन्य क्षेत्रहरूमा विस्तार गरिने छ ।

१२. आयुर्वेद कार्यक्रम सम्बन्धी

- पञ्चकर्म अवलम्बनको माध्यमबाट सर्ने तथा नसर्ने रोगको रोकथाम तथा न्युनिकरण गरिनेछ ।
- पञ्चकर्मको माध्यमबाट आयुर्वेद स्वास्थ्य संस्थामा आउने सेवाग्राहीहरूको स्वास्थ्य प्रवर्द्धन गरिनेछ ।
- आयुर्वेद स्वास्थ्य संस्थामा आउने सेवाग्राहीहरूको जाँच गरी पञ्चकर्मको माध्यमबाट स्वास्थ्य संरक्षण, प्रवर्द्धन, आवश्यक उपचार र परामर्श दिने व्यवस्था मिलाईनेछ ।
- पञ्चकर्म सेवाबाट विरामीहरू तथा सेवाग्राहीहरूको स्वास्थ्य संरक्षण, प्रवर्द्धन र पुनर्स्थापनामा सघाउ पुऱ्याइनेछ ।
- पञ्चकर्म अन्तर्गत पूर्वकर्मको रूपमा स्नेहन, स्वेदन, शिरोधारा, कट्टीवस्ति, ग्रीवावस्ति, नस्य आदी संचालन गरिनेछ ।
- गुणस्तरीय औषधी र स्वास्थ्य सामग्रीको सहज तथा प्रभावकारी आपूर्ति एवम् उपयोगलाई सुनिश्चित गर्दै आयुर्वेद स्वास्थ्य संस्थामा सेवा लिन आउने सेवाग्राहीलाई तोकिएका औषधी निःशुल्क रूपमा निरन्तर उपलब्ध गराईनेछ ।
- सेवाग्राही शारीरिक, मानसिक एवम् आध्यात्मिक रूपमा स्वस्थ तथा सवल भई निरोगी मकालु गाउँपालिका निर्माणमा टेवा पुऱ्याइनेछ ।

१३. उद्यम विकास कार्यक्रम :

- विशेष गरि गरिबीको रेखामुनी रहेका महिला, युवा, दलित, जनजाती, मधेसी, मुस्लिम वा आर्थिक, सामाजिक तथा सांस्कृतिक दृष्टिकोणले पिछडिएका र सिमान्तकृत वर्गलाई यस कार्यक्रममा प्राथमिकता दिइने छ । साथै वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका युवाहरूलाई लक्षित गरी यो कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
 - आगामी आर्थिक वर्ष उद्यम विकास गर्न उद्यमशिलता विकास तालिम, प्राविधिक सिप विकास तालिम जस्ता कार्यक्रमलाई अगाडी बढाइने छ ।
 - स्थानिय स्तरमा खेर गईरहेको कच्चा पदार्थहरूलाई सहि सदुपयोग गर्दै भौतिक प्रविधि र थोरै पुँजी लगानिमा सञ्चालन हुने सिप विकास तालिमहरू दिईने छ ।
४. आगामी आव ०७९।८० का लागि माथि प्रस्तुत निति तथा कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन गर्न देहाय बमोजिमको बजेट व्यवस्था गरिएको छ ।

आगामी आर्थिक वर्ष २०७९/८० को राजस्व र व्यय अनुमान (बजेट) को सारांश ।

आम्दानीको स्रोत	रकम (हजारमा)
संघ समानिकरण	१०९९००
संघ राजस्व बाँडफाँड	१००७३१
प्रदेस समानिकरण	५९७५
प्रदेश राजस्व बाँडफाँड	६४४८.१८
आन्तरीक राजस्व	५०००
गत वर्षको अल्या रकम (अनुमानित)	१०४८१७

जम्मा (क)	२४३०५४.९८
संघिय सशर्त अनुदान	१५५६००
प्रदेश सशर्त अनुदान	१२८६
जम्मा (ख)	१५६८८६
कुल जम्मा (क+ख)	४८९७५७.९८
कुल बजेट अनुमानित विवरण	
विवरण	रु. हजारमा
केन्द्रिय सरकार (वित्तीय समानीकरण)	७३५००.०००
केन्द्रीय सरकार (राजश्व बाँडफाड)	४०७२९.४८०
प्रदेश सरकार वित्तीय समानीकरण	६९९३.०००
प्रदेश सरकार (सवारी साधन करको बाँडफाड)	२०००.०००
मौद्जात (आन्तरिक श्रोत)	४२७३५.५९२
विशेष अनुदान (केन्द्रिय सरकार)	५०००.०००
विशेष अनुदान (प्रदेश सरकार)	१००००.०००
आन्तरीक आय	१५००.०००
जिल्ला समन्वय	४०००.०००

आदरणिय गाउँसभा सदस्यज्यूहरू,

व्यस्तताको बावजूद पनि हाम्रो निमन्त्रणालाई हार्दिक रूपमा स्वीकार गरी आठौँ गाउँसभालाई सफलता पूर्वक सम्पन्न गर्न पाल्नु हुने सवै गाउँसभा सदस्यज्यूहरूमा हार्दिक आभार व्यक्त गर्न चाहन्छु । साथै हामीलाई यस गाउँपालिकाको बजेट नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्न सल्लाह सुझाव र पृष्ठपोषण दिनु हुने सवै जनप्रतिनिधिज्यूहरू, विषयगत शाखाका प्रमुखज्यूहरू लगायत सवैमा पुनः हार्दिक कृतज्ञता प्रकट गर्दै यस कार्यमा रातदिन नभनि काम गर्ने सहकर्मी कर्मचारी साथीहरूलाई धेरै धेरै धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु ।

*** धन्यवाद ***

मिति २०७९/०३/१०

ओङ्दी छिरिङ शेर्पा

अध्यक्ष

मकालु गाउँपालिका कार्यालय

१४. आगामी आव ०७९।८० का लागि माथि प्रस्तुत निति तथा कार्यक्रमहरु कार्यान्वयन गर्न देहाय बमोजिमको बजेट व्यवस्था गरेको छु ।

आगामी आर्थिक वर्ष २०७९/८० को राजस्व र व्यय अनुमान (बजेट) को सारांश ।

आय तर्फ				व्यय तर्फ		
श्रोत	क्र.सं.	विवरण	रकम रू. (हजारमा)	क्र. सं.	विवरण	रकम रू. (हजारमा)
संघीय सरकारको वित्तीय हस्तान्तरण तर्फ	१	वित्तीय समानिकरण			प्रशासनिक खर्च चालु	
	२	राजश्व बाँडफाइ			संघीय सरकारको हस्तान्तरित सशर्त कार्यक्रम खर्च	
	३	सशर्त अनुदान			पूँजीगत विकास खर्च	
	४	विशेष अनुदान				
	५	समपुरक अनुदान				
			जम्मा			
प्रदेश सरकारको वित्तीय हस्तान्तरण तर्फ	१	वित्तीय समानिकरण अनुदान				
	२	राजश्व बाँडफाइ				
	३	सशर्त अनुदान				
	४	समपुरक अनुदान				
	५	जम्मा				
			आन्तरिक स्रोत			
		कुल जम्मा				

आदरणीय गाउँसभा सदस्यज्यूहरु,

व्यस्तताको बावजुद पनि हाम्रो निमन्त्रणालाई हार्दिक रुपमा स्वीकार गरी आठौँ गाउँसभालाई सफलता पूर्वक सम्पन्न गर्न पाल्नु हुने सवै गाउँसभा सदस्यज्यूहरुमा हार्दिक आभार व्यक्त गर्न चाहन्छु । साथै हामीलाई यस गाउँपालिकाको बजेट नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्न सल्लाह सुझाव र पृष्ठपोषण दिनु हुने सवै जनप्रतिनिधिज्यूहरु, विषयगत शाखाका प्रमुखज्यूहरु लगायत सवैमा पुनः हार्दिक कृतज्ञता प्रकट गर्दै यस कार्यमा रातदिन नभनि काम गर्ने सहकर्मी कर्मचारी साथीहरुलाई धेरै धेरै धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु ।

*** धन्यवाद ***

मिति २०७९/०३/१०

ओइदी छिरिड शेर्पा
अध्यक्ष

मकालु गाउँपालिका कार्यालय